

Informe xx ENETI

1. Acte inaugural

Durant els dies 27 i 28 d'abril, hem assistit a l'Encuentro Nacional de Estudiantes de Traducción e Interpretación (ENETI) a la Facultat de Traducció i Documentació i al Colegio Arzobispo Fonseca de la Universitat de Salamanca (USAL). A l'acte inaugural, ens van donar la benvinguda Maria Rosario Martín, directora del Màster en Traducció i Mediació Intercultural de la USAL; Rosa M. López, degana de la Facultat de Traducció i Documentació; José M. Bustos, professor de la facultat, i Carmen Sánchez, presidenta de l'Associació d'Estudiants de Traducció i Interpretació (AETI).

2. *Ya está bien. Hablemos de tarifas* (Elena Fernández, Trágora Formación)

La primera ponència del congrés va anar a càrrec d'un dels patrocinadors del congrés, l'escola Trágora Formación. Elena Fernández ens va explicar que, normalment, es diu que no es pot parlar de tarifes perquè, en el passat, es van posar multes a associacions perquè tenien les tarifes publicades als webs. Des d'aleshores, no es recomana parlar de tarifes concretes en públic ni fer recomanacions ni acords col·lectius.

Ens va explicar que hi ha dos tipus de clients: els directes, que són els clients finals, i els intermediaris, que normalment són agències però també poden ser altres traductors a títol personal. També va apuntar que, a l'hora d'establir les nostres tarifes, hem de tenir en compte diversos factors, com el tipus de client i de projecte, la combinació de llengües, el grau de complexitat que presenta, el format i el termini, entre d'altres.

3. *El mercado de la traducción en 2023: tres claves para entrar en él sin sufrir demasiado* (Fernando Cuñado, Academia de los Grandes Traductores)

La següent ponència també va ser d'un altre patrocinador de l'ENETI, en aquest cas, l'Academia de los Grandes Traductores. En aquesta xerrada, ens va donar quatre consells: prendre les nostres pròpies decisions, especialitzar-nos en alguns àmbits concrets, no queixar-nos i no rendir-nos. La xerrada va ser molt comentada i polèmica al torn de preguntes, ja que diverses persones van fer-li l'observació que no queixar-se fa que les condicions laborals de la professió no millorin.

4. *Traducción en la ONU: de la Facultad al Consejo de Seguridad* (Pablo Senis)

En aquesta ponència, Pablo Senis ens va explicar la seva experiència com a intèrpret a l'Organització de les Nacions Unides (ONU) i com hi va arribar: va aprofitar totes les beques amb què es va trobar, va estar un temps fent d'auxiliar de conversa, va fer el màster i, més tard, va treballar a l'ambaixada espanyola a Filipines. Així, va entrar com a traductor a les Nacions Unides el 2011 amb anglès i francès i, més tard, va afegir el rus com a tercer idioma estranger de treball. Ens va explicar que, a banda de la traducció, hi ha altres feines relacionades amb la llengua a l'ONU, com l'edició o la terminologia.

5. *Érase una vez... los inicios en la traducción editorial* (Irene Vilchez, Victoria Vilaplana, Celia Martínez y Ankara Cabeza)

En aquesta taula rodona, quatre traductores joves que fa poc que s'han endinsat en la traducció editorial ens van explicar la seva experiència i ens van donar consells en diversos àmbits, com per al currículum o per si mai volem fer una proposta de traducció d'una obra a una editorial. També ens van aconsellar que vigilem amb les proves de traducció que ens arribin ja que, si passen de les 800 paraules, pot ser que ens estiguin fent treballar gratuïtament. A més, ens van recomanar que tinguem sempre present la importància dels contractes amb els clients i que no hem d'acceptar mai un encàrrec si abans no hem vist el manuscrit de l'obra.

6. *Grabación en directo de “En sincronía”, el podcast hispanoamericano de traducción audiovisual* (Guillermo Parra, Scheherezade Surià, Alba Martínez y Diana Díaz)

En aquesta activitat, vam presenciar la gravació d'un episodi del pòdcast *En sincronia*, que tracta sobre traducció audiovisual, i en el qual Guillermo Parra, juntament amb les traductores Scheherezade Surià, Alba Martínez i Diana Díaz van respondre les preguntes que l'alumnat assistent abans havia escrit en papers i que ells anaven traient aleatòriament.

Van parlar, per exemple, sobre la predominança de la traducció a través de llengües pont en la localització de videojocs a causa del poc personal que tradueix des del xinès, el japonès i el coreà. També van tenir una conversa molt interessant sobre les varietats dialectals als subtítols, que ells van indicar que no es mantenen mai, sinó que es marca el llenguatge d'una altra manera, com a partir del registre o del lèxic.

7. *Perfiles profesionales en el ámbito de la localización: más allá de los diccionarios* (Pablo Muñoz, Arturo Vázquez, Diana Díaz, Yaiza Navarro i Elisabeth Sánchez)

En aquesta ponència es va parlar sobre la localització, que és l'etiqueta que engloba la traducció de videojocs, de programari, de pàgines web, etc. i de perfils possibles als quals es pot arribar si es comença com a traductor en aquest sector.

- Control de qualitat lingüística: a més de revisar l'ortotipografia del text, revisen el contingut i que el text meta expressi el mateix que el text d'origen.
- Enginyeria de localització: s'encarreguen de manipular els fitxers abans que passin pel traductor perquè els pugui traduir i els tornen al seu estat original, sobretot en projectes grans.
- Gestió de projectes: supervisen els projectes que s'estan duent a terme a l'empresa i gestionen la part econòmica, els recursos i el temps.
- *Dev manager*: afavoreix el benestar de l'equip i aplica processos de treball al projecte. Per tant, s'encarrega de contractar i gestionar personal i també dels aspectes tècnics.
- Desenvolupament de negociació: capta clients i negocia els contractes.
- Responsable de comptes: aquest càrrec, complementari dels altres, un cop ja es té el client, s'ocupa de les negociacions i està pendent del client per avançar-se a les seves necessitats.

8. *Taller Furor textual: taller práctico de traducción erótica* (Scheherezade Surià)

En aquest taller, completament pràctic, vam treballar tres fragments extrets de novel·les eròtiques o que parlaven de temes eròtics en anglès i els vam traduir al castellà. Ens vam fixar, especialment, en l'estil i el lèxic que s'utilitza en aquesta mena de textos i vam aprendre a deixar-nos anar i a expressar-nos sense embuts.

9. *TraduToys: ¿Jugamos? Taller sobre traducción de juguetes (EN>ES)* (Cristina Silva i Carlos Sánchez, CETI)

En aquesta ponència, dos treballadors de CETI ens van parlar sobre les qualitats més importants de qualsevol professional de la traducció: tenir bon coneixement de la llengua meta, molta capacitat d'adaptabilitat i especialitzar-se. A continuació, vam treballar cinc

anuncis de joguines per a nadons en anglès i els vam traduir al castellà, a través dels quals vam veure les particularitats d'aquesta mena de textos.

10. *La interpretación sanitaria mola y (no) lo sabes* (Ildelfonso Muñoz y Marta Franco)

Aquesta ponència, molt semblant a la que els mateixos intèrprets mèdics van fer al congrés de l'any passat, ens van parlar sobre aquesta professió, l'objectiu de la qual és garantir el dret de rebre assistència sanitària de qualitat per a tothom. Ens van recalcar la importància de la interpretació telefònica perquè no es pot tenir un intèrpret de totes les llengües a tots els centres de salut.

11. *Lenguaje inclusivo y no sexista* (Álex Herrero, Cálamo & Cran)

La ponència de Cálamo & Cran es va centrar en l'ús del llenguatge inclusiu en diversos àmbits: el gènere, les persones amb discapacitat, etc. En tots els casos va recomanar evitar eufemismes com, per exemple, *diversitat funcional*. La frase que va emmarcar aquesta xerrada és “donde no llega la lengua, llega el respeto”.

12. *¡Traductores, reuníos!: Manteniendo a salvo el Multiverso Marvel en el cine y la televisión* (Carla Botella, Yeray García, Quico Rovira-Beleta i Mario Pérez)

En aquesta xerrada, quatre traductors audiovisuals de renom van parlar sobre la intertextualitat en les sagues de pel·lícules i sèries a través de l'exemple de l'univers de Marvel, en el qual s'entrelliguen personatges, històries i referències. Aquest fet fa que traduir una pel·lícula d'aquest univers no es pugui fer de manera aïllada i s'hagi de fer una feina de documentació i d'enginy per detectar i transformar les intertextualitats.

13. *Mesa redonda sobre asociacionismo* (ASETRAD, ATRAE, APTIJ, AICE i ACE traductores)

Aquesta taula rodona va reunir representants de moltes de les associacions de traducció més importants d'Espanya. Cada representant va presentar la seva associació i ens van animar a associar-nos a la que més ens convingui, ja que cadascuna acull una branca de la professió. ASETRAD és l'associació més gran d'Espanya i la que és de caràcter més generalista, ja que acull correctors, traductors i intèrprets. En canvi, ATRAE acull els traductors audiovisuals; l'APTIJ, els judicials i jurats; l'AICE, els intèrprets de conferències i, finalment, ACE traductores acull els professionals de la traducció editorial.

14. *Al habla el futuro: la realidad del lenguaje no binario en la traducción* (Carla Bataller, Ártemis López i Herminia P. Prados)

Ártemis López és qui ha encunyat acadèmicament els termes llenguatge no binari directe (l'ús del morfema *-e* en castellà i *-i* en català) i indirecte (fer ús de mots epicens i neutres) i, en aquesta ponència, juntament amb Carla Bataller i Herminia P. Prados, van parlar sobre com afronten els encàrrecs de traducció pel que fa a l'ús del llenguatge no binari. Ens van recomanar que sempre que puguem fem servir el directe, ja que tot i que les persones de gènere no binari normalment senten que se'ls inclou en textos escrits en llenguatge no binari indirecte, és una bona manera de visibilitzar el col·lectiu. També ens van recomanar optar pel morfema *-e* en castellà en comptes d'utilitzar @ o x, ja que aquests recursos fan que llegir la paraula pugui costar.

15. *Traducción y adaptación de canciones para teatro musical* (Marc Gómez, Escuela de Doblaje de Canciones)

En aquesta última ponència, el traductor i actor de teatre musical Marc Gómez ens va parlar sobre les dificultats i reptes a l'hora de traduir cançons de musicals pel que fa al contingut, el ritme, la rima, l'estil i els recursos literaris. Els principals consells que ens va donar van ser que, a l'hora de traduir aquest tipus de textos, evitem rimar infinitius, que creem títols originals pensant en el màrqueting de l'obra i, sobretot, que no ens rendim.